

Seat No. : _____

AT-124

May-2016

M.A., Sem.-II

409 : Psychology

(Child Development)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : જમણી બાજુ દર્શાવેલા અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ સૂચવે છે.

1. (a) બાળક ભાષા પ્રત્યેની ગ્રહણશીલતા કેવી રીતે મેળવે છે તેની સમજૂતી આપો. 7
અથવા
“શબ્દોના પ્રકારો” – વિશે ટૂંકનોંધ લખો.
- (b) ભાષાનો સામાજિક ઉપયોગ સમજાવો. 7
અથવા
બાળકમાં થતો વ્યાકરણ સંબંધી વિકાસને સવિસ્તૃત વર્ણવો.
2. (a) બાળપણમાં આવેગાત્મક સમજણની ચર્ચા કરો. 7
અથવા
ગમે તે બે નિષેધક આવેગોની સમજૂતી આપો.
- (b) શિશુ અવસ્થા અને પ્રારંભિક બાલ્યાવસ્થા દરમિયાન બાળકમાં થતા આવેગાત્મક વિકાસ ચર્ચો. 7
અથવા
“સ્વભાવની સંરચના” – વિશે ટૂંકનોંધ લખો.
3. (a) નાના બાળકોના મનના સિદ્ધાંતમાં ફાળો આપતા ઘટકોની ચર્ચા કરો. 7
અથવા
સ્વ-ગૌરવનું માળખું વિગતવાર સમજાવો.
- (b) “વ્યક્તિ પ્રત્યક્ષીકરણ” એટલે શું ? વિગતે સમજાવો. 7
અથવા
“સિદ્ધિ સંબંધિત કારણત્વનો ઉદ્ભવ” – વિશે સમજૂતી આપો.

4. (a) બાળકના વિકાસમાં કુટુંબની પત્યક્ષ અસરો અને અપ્રત્યક્ષ અસરોની ચર્ચા કરો. 7
- અથવા**
- “એકહથ્થુ” અને “છૂટછાટવાળી” બાળઉછેર પદ્ધતિ સવિસ્તાર સમજાવો.
- (b) “શાળા શિક્ષણ” – વિશે ટૂંકનોંધ લખો. 7
- અથવા**
- સાથીદારોની સ્વીકૃતિ અને સાથીદાર જૂથો વિશે માહિતી આપો.
5. એક-બે લીટીમાં ઉત્તર આપો : 14
- (1) ભાષાની વ્યાખ્યા લખો.
  - (2) ભાષાના અંગભૂત તત્ત્વો કયા છે ?
  - (3) બાળક કઈ ઉંમરે “કુઈંગ” કરે છે ?
  - (4) પદાર્થ શબ્દો માટે ઉદાહરણ આપો.
  - (5) સ્વસભાન આવેગોના પ્રકાર આપો.
  - (6) સ્વભાવની વ્યાખ્યા લખો.
  - (7) અજાણ્યાની વ્યગ્રતા એટલે શું ?
  - (8) સ્વ-માન્યતાનો અર્થ આપો.
  - (9) કાલ્પનિક રમતનું ઉદાહરણ આપો.
  - (10) ઓળખની સૌથી પહેલાં વાત કોણે કરી ?
  - (11) સ્વ-ખ્યાલ એટલે શું ?
  - (12) મૈત્રીના ગમે તે બે લક્ષણો લખો.
  - (13) સમવયસ્ક જૂથ એટલે શું ?
  - (14) ટોળકી અને ટોળાં વચ્ચે શું તફાવત છે ?
-

Seat No. : _____

AT-124

May-2016

M.A., Sem.-II

409 : Psychology

(Child Development)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : The number on the right indicates full marks per question.

1. (a) Explain how children have receptivity towards language. **7**

OR

Write a short note on “Types of Words”.

(b) Explain the pragmatic utility of language. **7**

OR

Describe in detail the development in a child which is related to grammar.

2. (a) Discuss emotional understanding in childhood. **7**

OR

Explain any two types of negative emotions.

(b) Discuss the emotional development of a child during infancy and early childhood. **7**

OR

Write a short note on – “Structure of Temperament”.

3. (a) Discuss the factors contributing towards young children’s theory of mind. **7**

OR

Explain in detail the structure of self-esteem.

(b) “What is Person Perception” ? Explain in detail. **7**

OR

“Achievement related attributions”. Give its explanation.

4. (a) Discuss the direct influence and indirect influence of family on child development. 7

OR

Explain in detail “Authoritarian” and “Permissive” child rearing method.

- (b) Write short note on “Schooling”. 7

OR

Give information about peer acceptance and peer group.

5. Answer in **one** or **two** sentences : 14

- (1) Write definition of language.
  - (2) Which are the components of language ?
  - (3) At what age does the child do “Cooing” ?
  - (4) Give examples of object words.
  - (5) Give types of self conscious emotions.
  - (6) Write definition of temperament.
  - (7) What is stranger anxiety ?
  - (8) Give meaning of self-recognition.
  - (9) Give examples of make-believe play.
  - (10) Who first spoke about identity ?
  - (11) What is self-concept ?
  - (12) Write any two characteristics of friendship.
  - (13) What is peer group ?
  - (14) What is the difference between cliques and crowd ?
-